

Студијски програм: Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду (модул: Безбедност на раду)			
Назив предмета: MZ0020 Испитивање услова радне средине			
Наставник/наставници: др Данијела Стојадиновић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Стицање стручних знања и оспособљавање студената за усвајањем теоријских и практичних знања из области испитивања услова радне средине као и разумевање закона и подзаконских аката. Упознавање са мерном опремом као и правилницима и граничним вредностима које се користе при оцени измерених вредности.			
Исход предмета			
Оспособљеност студената да идентификују основне карактеристике рециклабилних материјала, њихове предности и недостатке у примени, као и најпогодније методологије и технике рециклаже. Студенти су оспособљени и да оптимизују ресурсе, процесе и систем за повећање степена поновног искоришћења материјала.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Основни појмови и значај испитивања услова радне средине. Законска и подзаконска регулатива у области безбедности и здравља на раду и испитивања услова радне средине. Организација и поступци испитивања услова радне средине. Врсте и карактеристике мерне и лабораторијске опреме. Методе мерења и мониторинга параметара радне средине. Испитивање микроклиматских параметара (температура, влажност ваздуха, брзина струјања ваздуха, топлотно зрачење). Анализа утицаја микроклиматских услова на здравље и радну способност запослених. Испитивање физичких штетности: бука, вибрације, осветљеност, јонизујуће и нејонизујуће зрачење. Анализа утицаја физичких штетности на здравље запослених и мере заштите. Испитивање хемијских штетности у радној средини. Методе узорковања и анализа гасова, пара, прашине и аеросола. Граничне вредности изложености и процена професионалног ризика. Испитивање биолошких штетности у радној средини. Извори биолошких агенаса, процена изложености и мере превенције. Лиценце за обављање послова испитивања услова радне средине. Поступак израде, структура и садржај стручног налаза о испитивању услова радне средине. Периодична испитивања и вођење документације.			
Практична настава			
Упознавање са мерном и лабораторијском опремом за испитивање услова радне средине. Мерења микроклиматских параметара у радној средини. Мерења буке, вибрација, осветљености и електромагнетног зрачења. Узорковање и анализа хемијских штетности у ваздуху радне средине. Детекција и анализа биолошких штетности. Обрада и интерпретација резултата мерења. Процена усаглашености са прописаним граничним вредностима. Израда стручног налаза о испитивању услова радне средине. Израда и презентација семинарског рада из области испитивања услова радне средине и професионалне изложености.			
Литература			
Здравковић, А. (2025). Основе хемијске штетности: Основни уџбеник (Електронско издање). Академија струковних студија Јужна Србија, Одсек за технолошко уметничке студије.			
Стојковић, А., Крстић, И. (2025). Професионални ризик: Приручник. Факултет заштите на раду у Нишу.			
Цветковић, Д., Прашчевић, М. (2005). Бука и вибрације. Факултет заштите на раду у Нишу.			
Правилник о поступку прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација и испитивања услова радне средине. „Службени гласник РС“, бр. 76/2024, 38/2025 и 118/2025.			
SRPS EN ISO 7730:2025: Ергономија топлотне средине – Аналитичко утврђивање и интерпретација топлотног комфора коришћењем прорачуна PMV и PPD показатеља и локалних критеријума топлотног комфора.			
SRPS EN ISO 9612:2025: Акустика – Одређивање изложености буци у радној околини – Методологија.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 3	
Методе извођења наставе			
Предавања, аудиторне вежбе, дискусије, одбрана семинарских радова на вежбама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		Завршни испит	
практична настава		писмени испит	
колоквијум-и		усмени испит	
семинар-и		50	